

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 mai 2017

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte

judecători

mun. Chișinău

URSACHE Petru

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru

TOMA Nadejda

DIACONU Iurie

a judecat fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar nr. 203 al frontului ucrainean din 18 noiembrie 1939 și a deciziei Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 28 noiembrie 1939, în cauza penală în privința lui

Plătinda Andrei xxxxxx, născut în anul xxxx, originar din xxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

31.03.2017 – 16.05.2017 (instanța de recurs în anulare).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar nr. 203 al frontului ucrainean din 18 noiembrie 1939, Plătinda Andrei a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU, la 3 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 2 ani.

2. Prin decizia Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 28 noiembrie 1939, sentința nominalizată a fost menținută fără modificări.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar nr. 203 al frontului ucrainean din 18 noiembrie 1939 și a deciziei Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 28 noiembrie 1939, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

4. În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, procurorul invocă faptul că, în materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma că inculpatul Plătinda Andrei ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, cum prevede dispoziția art.54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU.

Concomitent, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie

În speță, condamnarea lui Plaținda Andrei pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

În consecință, procurorul a indicat că hotărârile judecătorești în cauză urmează a fi casate, cu încetarea procesului penal în privința lui Plaținda Andrei în baza temeiului prevăzut la art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală, cu reabilitarea condamnatului.

5. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. (3) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare” de patrie.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Plaținda Andrei a fost condamnat la 18 noiembrie 1939, prin sentința Tribunalului militar nr. 203 a frontului ucrainean, pentru trădare de patrie, în lipsa apărătorului, fără a-i fi respectat dreptul la apărare. Sentința dată a fost menținută prin decizia Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 28 noiembrie 1939.

Rezultă că, instanțele au ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, având dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârile judecătorești de condamnare a lui Plaținda Andrei în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU, cu casarea acestora și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, încetează procesul penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârilor contestate, ca fiind afectate de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar nr. 203 a frontului ucrainean din 18 noiembrie 1939 și a deciziei Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 28 noiembrie 1939, cu încetarea procesului penal în privința lui *Plaținda Andrei xxxxxx*, condamnat în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU.

Plaținda Andrei xxxxxx este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 mai 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru

TOMA Nadejda

DIACONU Iurie